

Кіпр

путівник

КОРІАСТЕ!

Ласкаво просимо до Кіпру

Шановний мандрівнику!

У Середземномор'ї безліч островів, але лише один давньогрецька богиня кохання Афродіта називала домівкою. Це Кіпр. Незалежно від того, скільки триватиме ваша подорож і які ваші особисті уподобання, Кіпр радо привітає вас. Місцеві пляжі не лише дуже мальовничі, а ще є одними з найчистіших у Європі, про що свідчать відповідні сертифікати. Неподалік від узбережжя з кришталево чистою водою розкинулися гори Троодос, вкриті хвойними лісами, у яких бродять муфлони. У численних церквах та монастирях можна побачити неперевершені візантійські фрески та ікони.

Кіпр – справжній скарб для любителів археології. Список для дослідження безмежний: це і поселення часів неоліту, яким понад 11 000 років, і приголомшливі греко-римські руїни, серед яких античний театр Куріона, і середньовічні фортеці, таких як замок Колоссі, і загадкові царські гробниці, і будинки з барвистою мозаїчною підлогою, яка дуже добре збереглася.

Кіпр – третій за розміром острів у Середземномор'ї. Він напрочуд компактний і легкий для ознайомлення з ним: від дивовижних гірських вершин та мерехтливих узбережжя до незайманих ландшафтів і пагорбів, вкритих виноградниками.

У місцевих селищах панує справжня ідилія, ритм життя тут уповільнюється, і ви завжди знайдете час на ще одну філіжанку кави. На Кіпрі самобутня кухня. Вам запропонують мезе – невеликі тарілочкі зі смаколикми на грилі. Це і м'ясо, і свіжі овочі, і неймовірно смачні сири, зокрема знаменитий халумі (пікантний овечий сир на грилі).

Кіпр має багате минуле, і сьогодні це процвітаюча країна з розвинутою економікою та високим рівнем сервісу. Привітні та щирі кіпріоти залюбки запропонують вам житло на будь-який смак: розкішні готелі з місцевим колоритом, вишукані вілли, що надають сервіс за міжнародними стандартами, варіанти агротуризму та багато іншого.

Міністерство з туризму Кіпру

«...вас вітають на Кіпрі»
Вільям Шекспір, «Отелло»

ЗМІСТ

4 ВІДКРИВАЙТЕ КІПР

Острів Афродіти чекає на тебе

6 КІПР КРІЗЬ ВІКИ

Історія Кіпру

8 ЛЕФКОСІЯ (НІКОСІЯ)

Столиця запропонує дослідити венеційські фортеці, колекцію старовинних дверей та веселі таверни

10 ЛЕМЕСОС (ЛІМАСОЛ)

Легенди про королів, курорти світового рівня та історичні пам'ятки

12 ЛАРНАКА

Прогуляйтеся знаменитою набережною міста та відвідайте храм Святого Лазаря

14 ПАФОС

У місті Афродіти досі збереглися давні традиції та звичаї

16 ТРООДОС

Прогуляйтеся сосновими лісами, відвідайте візантійські церкви та мальовничі села

18 АММОХОСТОС (ФАМАГУСТА)

Південно-східне узбережжя: насолоджуйтеся лазуровими водами та піщаними пляжами регіону

20 МАРШРУТИ

Варіанти маршрутів на один день та більше

21 КУЛЬТУРНІ ШЛЯХИ

Подорож історією

22 КІПР ТА ЙОГО ЦІКАВИНКИ

Кожен знайде щось своє

24 ЇЖА НА КІПРІ

Кухня, ресторани, нічне життя та розваги

25 ВИНО КІПРУ

Виноградники, командарія, зиванія

26 КУЛЬТУРНІ ТА ГРОМАДСЬКІ ПОДІЇ, СВЯТА

Країна фестивалів та свят

27 ЖИТЛО

Де зупинитися на Кіпрі

28 КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ

Що варто знати, перш ніж їхати

30 ПЛАНУВАННЯ ПОДОРОЖІ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

31 МАПА КІПРУ

КІПР

ОСТРІВ АФРОДИТИ ЧЕКАЄ НА ТЕБЕ

Вона не була наймогутнішою серед богів, та, ґрунтуючись на творах мистецтва та археологічних знахідках, Афродіта, безперечно, була найвродливішою з них. За переказами, одного разу вона вийшла з хвиль західного узбережжя Кіпру і вже ніколи не полишала його. Здається, тут ще й досі витає її містичний дух: у незайманих ландшафтах оливкових деревах, цитрусових галях та у щирих усмішках місцевих мешканців. Кіпріоти дуже пишаються островом, який став свідком історичних подій від античних часів до створення Європейського Союзу (членом якого є Республіка Кіпр), і завжди радо поділяться своєю культурною спадщиною з мандрівниками.

Кіпр, який на заході межує із Грецією по Середземному морю завжди був культурно пов'язаний із нею. Відомо, що перші поселення тут з'явилися приблизно 11 000 років тому – раніше, ніж будь-яка відома імперія. На острові жили ахейські греки, римляни, візантійці, франки, венеційці, османці та інші – багатьох спокусила своєю вродою чарівна Афродита. Місцеві мідні копальні (мідь, або купрум, названа на честь острова) здавна приналежали численним завойовникам. Протягом століть завдячуючи своєму розташуванню, Кіпр слугував опорою для багатьох імперій.

Сьогодні Кіпр, як і раніше, приваблює мандрівників. До нього легко дістатися з будь-якої точки світу. Жодна місцина не може похвалитися такою кількістю пам'яток минулого, як цей невеликий острів. Усі знахідки давнини ретельно оберігають та показують усім охочим, влаштовуючи музеї просто неба, організовуючи експозиції тощо. Все це є у сучасній республіці з одним із найвищих рівнів життя у Європі.

ДОСЛІДІТЬ БАГАТЕ ТА РІЗНОМАНІТНЕ МИНУЛЕ

На острові з такою довгою історією навіть звичайна прогулянка запам'ятовується та збагачує історичним досвідом. У столиці Кіпру Лефкосії (Нікосії) можна доторкнутися до стін кам'яного муру, побудованого ще венеційцями. У Пафосі зберігся стовп святого Павла, будинки Еона та Діоніса. Через те, що у Пафосі дуже багато стародавніх руїн, він належить до Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО. Також варто подивитися на греко-римський театр Куріона поблизу Лімасола, храм Аполлона Гілата, скелю Афродіти (грецькою Петра ту Роміу, або Склея грека) та багато іншого.

ПРИРОДНІ КРАСОТИ

Неймовірно привабливий півострів Акамас завжди був справжнім раєм для любителів природи. Тут, за легендою, жила Афродіта, а в купальнях, що носять її ім'я, вона проводила час з Адонісом. Тут можна пройтися ущелинами, де, як і в стародавні часи, бредуть отари кіз.

Гори Троодос, вкриті високими соснами і величними кедрами, створюють контраст з узбережжям. Щоб піднятися на них та насолодитися спокоєм, вам знадобиться майже година їзди автівкою.

ВСЕСВІТНЬОВІДОМИЙ ПОРТ ТА РАЙСЬКЕ УЗБЕРЕЖЖЯ

Лемесос (Лімасол) має найбільший порт Кіпру, та місто де вирує нічне життя. Тут розташовані численні чотири- і п'ятизіркові готелі. Уздовж узбережжя пришвартовані люксові яхти, круїзні лайнери та човни рибалок, що надає особливої атмосфери гавані.

Ви маєте нагоду потрапити на пляж одного з найжвавіших курортів Середземномор'я в Ая-Напі або насолодитися тишею на пляжі в Ніссі, що розташований поруч. Кіпрські пляжі неймовірно чисті, більшість із них отримали сертифікат «Блакитний прапор». Тут є усе необхідне для віндсерфінгу, парасейлінгу, підводного плавання та багато іншого.

Щоб уповільнити ритм життя, вирушайте подалі від узбережжя. Лефкара відома своїм

мереживом, Ланія – сучасними художниками, у чудовому Омодосі багато невеликих майстерень – усе це селища, розташовані у горах. Їхні будинки, зведені з побіленого каменю, здається, невідвладні часу.

ОСТРІВ З ЦІКАВИНКАМИ ДЛЯ ВСІХ МАНДРІВНИКІВ

Сьогодні Кіпр – це органічне поєднання античної історії, розвинутої інфраструктури та сучасності. Від моменту прибуття до міжнародного аеропорту Ларнаки ви відчуєте, як поступово спадає напруга. І це не дивно, адже навіть Афродіта не могла себе змусити полишити це місце.

Приїздіть і відкрийте для себе пам'ятки Кіпру. Якщо, блукаючи вуличками міст і сіл, вас щось зацікавить або у вас виникнуть запитання, місцеві жителі залюбки допоможуть, порадять і підкажуть. «Kopiate!» – щиро кажуть вони, тобто «Приєднуйся до нас!».

*«Злиття різних голів
впліталися в історію
одного невеликого
острова у Східному
Середземномор'ї,
вирізняючи його
з-поміж інших,
надаючи йому
неабиякого значення
та глибини»*

*Лоуренс Даррелл,
«Гіркі лимони»*

That's the sun-kissed spirit of Cyprus.

КІПР

КРІЗЬ ВІКИ

Кіпр – острів, на якому залишила свій слід не одна цивілізація, починаючи від епохи неоліту. Щоб дослідити всю історію острова, знадобилося б не одне життя. Однак можна зробити це за короткий час, відвідавши визначні місця, яких на Кіпрі безліч. І тоді ви легко зрозумієте, чому острів завжди привертав до себе увагу. Тут розкривається новий зміст вислову «поза часом», адже багато історичних об'єктів (наприклад, Хірокітія) внесені до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. На Кіпрі чимало давніх поселень датуються 11 тис. рр. до н. е. Як уже згадувалося, винайдення на острові у 3900 р. до н. е. міді змінило перебіг історії античного світу, зокрема Кіпру, і водночас привернуло увагу завойовників. Не дивно, що грецькі переселенці (мікенці та ахейці) заснують тут величні міста-держави від 1650 р. до н. е. по 1050 р. до н. е.

11 000-3900 до н. е.: доба неоліту

Це найдавніші поселення, знайдені на острові. Початок виготовлення кам'яного, а пізніше глиняного посуду.

3900-2500 до н. е.: доба енеоліту

У поселеннях на заході Кіпру знайдено символи культу родючості. Розпочато видобуток вугілля.

2500-1600 до н. е.:

рання та середня бронзова доба

У приблизно 2400 р. до н. е. розвідники з Анатолії прибули на острів у пошуках міді. Вони оселилися у багатому на мідь передгір'ї Троодоса. Мідь набуває дедалі більшого поширення. Почався експорт металу.

1600-1050 до н. е.: бронзова доба

У цей період завдяки великим родовищам міді Кіпр вів активну торгівлю із сусідами і був відомий як Алазія. Після 1400 р. до н. е. перші грецькі купці та переселенці дісталися острова, поширивши тут грецьку мову, релігію та звичаї. Вони поступово взяли під контроль територію і створили перші міста-держави.

1050-750 до н. е.: геометричний період

Цілковита еллінізація Кіпру з десятима містами-державами. Культ Афродіти у період великого процвітання.

750-480 до н. е.:

архаїчний та класичний періоди

Доба процвітання та завоювань. Кіпрські міста-держави підпорядковуються Ассирії, Єгипту та Персії. Але цар Євагорас (411-374) об'єднав острів, зробивши його важливим центром грецького світу.

333-325 до н. е.

Кіпр стає частиною імперії Александра Великого.

310-30 до н. е.: елліністичний період

Прибічники Александра Великого боролися за спадкоємність, і Кіпр зрештою потрапив під владу елліністичної держави Єгипетських Птолеміїв і відтоді став частиною грецького Александрійського світу. Пафос стає столицею Кіпру.

30 р. до н. е. – 330 р. н. е.: римський період

Кіпр увійшов до складу Римської імперії. Але святі Павло і Варнава на вернули римського проконсула у християнство, і він став першим християнським правителем у світі. У 313 р. було надано свободу віросповідання, а кіпрські єпископи відвідали Нікейський собор у 325 р. У цей час острів потерпав від частих землетрусів, було зруйновано багато міст, які потребували відбудови.

330-1191 н. е.: візантійський період

Після поділу Римської імперії Кіпр увійшов до складу Візантії, а християнство стало офіційною релігією. Імператриця Елена віддала острів і заснувала монастир Ставровуні. У цей період знову сталося кілька землетрусів. Довелося проводити відбудови.

У 488 р., після відкриття гробниці святого Варнави, Кіпрська церква отримала повну автономію від імператора Зенона.

1192-1489 рр.:

франкський (лузіньяньський) період

Католицька церква офіційно витіснила грецьку православну. У цей період місто Аммохостос стало одним із найбагатших міст світу і занепало лише після того, як остання королева і дружина короля Якова II Катерина Корнаро віддала Кіпр Венеції у 1489 р.

1489-1571 рр.: венеційський період

Передача Кіпру Венеції у 1489 р. призвело до остаточного витіснення генуезців з острова і зміцнення влади венеційців. Це відкривало шлях венеційським кораблям у Східному Середземномор'ї. Венеційці зміцнили оборонну могутність острова проти нападів османців, зівши мури навколо Лефкосії та Аммохостоса. Ці споруди вважалися витворами архітектури. Наприкінці венеційського правління Ларнака

Одним з визначних місць є Куріон, у місті добре збереглися стародавні руїни. За часів правління Александра Великого, від 325 р. до н. е., почався період еллінізму під контролем Птолемеїв Єгипту. Пафос став їхньою столицею, а некрополь, відомий як царські гробниці, є свідченням багатого минулого острова. Під час римського періоду (30 р. до н. е. – 330 р. н. е.) від назви острова Кіпр утворилася назва міді – купрум.

Після поділу Римської імперії Кіпр потрапив під владу Східної Римської імперії, відомої як Візантія, зі столицею Константинополь. Настав франкський (лузіньянський) період. Від 1489 р. почалася венеційська епоха. На Кіпрі і досі помітний османський та британський вплив. Коли ви досліджуватимете Кіпр, то побачите, як різні цивілізації склалися тут у своєрідну мозаїку. Велика частина світової історії починалася саме тут.

стає найважливішим портом Кіпру, звідки вивозили сіль.

1571-1878: османський період

Період османського правління на Кіпрі розпочався 1571 р. від падіння Аммохостоса (Фамагусті). Латинян виселили з острова, тут уперше була створена мусульманська громада. Православна церква від початку османського правління мала привілеї. За часів османської влади Кіпр переживав нелегкі часи.

1878-1960: британський період

У 1878 р. Британія взяла на себе управління островом, згодом анексувавши його 1914 р., після того як Османська імперія виступила на боці Німеччини у Першій світовій війні. У 1923 р., згідно з Лозаннським договором, Туреччина відмовилася від усіх прав на Кіпр, а 1925 р. острів став колонією Британії.

Під час Другої світової війни у британських військах служили кіпрські добровольці. Однак надії на самовизначення кіпрського народу були відкинуті англійцями, які вважали острів стратегічно важливим. У 1955 р. розпочалася національно-визвольна боротьба проти колоніального панування, а також за союз Кіпру з Грецією, яка тривала до 1959 р. Результатом Цюрихсько-Лондонських угод стало створення

незалежної Республіки Кіпр. 13 грудня 1959 р. першим президентом республіки був обраний архієпископ Макаріос III, а першим віце-президентом – доктор Фазиль Куджук.

1960: Республіка Кіпр

У 1960 р. Кіпр став незалежною республікою, а згодом членом ООН, Ради Європи, Європейського Союзу, Співдружності та Руху неприєднання. Однак Велика Британія зберегла тут дві свої військові бази. У 1964 р. після кількох сутічок на Кіпр прибули миротворчі сили ООН.

У липні 1974 р. турецькі війська вторглися та окупували 37% території на півночі, де перебувають і донині. Це призвело до руйнівних соціальних та економічних наслідків, попри це Кіпр залишається економічно розвиненою державою.

У травні 2004 р. Республіка Кіпр стала повноправним членом Європейського Союзу, ставши своєрідним символом ЄС у Східному Середземномор'ї. Завдяки своєму вдалому географічному розташуванню Кіпр підтримує морські традиції. На сьогодні його торговий флот третій за розміром у Європейському Союзі та десятий у світі. 1 січня 2008 р. Кіпр запровадив євро як свою офіційну валюту, замінивши нею кіпрський фунт. Кіпр є надійним економічним плацдармом для багатьох міжнародних компаній, які прагнуть масштабувати свій бізнес в регіоні.

*«Тут краса
малювничого пагорба
запрошує мандрівних
мореплавців
розслабитися
серед його квітучої
вершини, куди
постійно приходять
та йдуть зефіри,
наповнюючи
солодкими
запахами острів і
всхоплююче море»*

Леонардо да Вінчі

ЛЕФКОСІЯ

У СТОЛИЦІ ДОСЛІДІТЬ ВЕНЕЦІЙСЬКІ ФОРТЕЦІ
ТА ВІДЧИНІТЬ СТАРОВИННІ ДВЕРІ ВЕСЕЛИХ ТАВЕРН

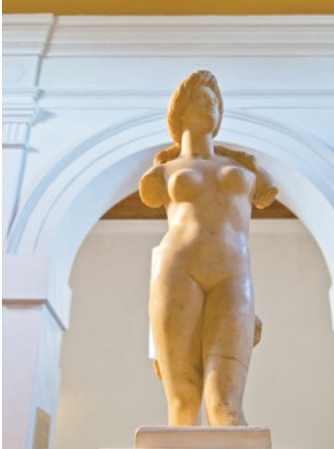
Лефкосія (Нікосія) – єдина розділена столиця у світі з багатою історією та культурою, чарівним старим містом, оточеним міцними венеційськими мурами, і найбільшою на острові кількістю музеїв, художніх галерей і релігійних та історичних пам'яток, які розповідають захопливі історії острова, що відбувалися тут упродовж століть. Величні ворота Фамагусту – унікальна історична пам'ятка старого міста. Пройшовши через ці головні ворота, ви потрапите до Лайки Гітонія, старого кварталу міста, майстерно відреставрованого. Пройдіться вузькими брукованими вуличками, милуючись квітами на підвіконнях і вдихаючи аромат традиційної випічки, що долинає з відчинених пекарень. Зазирніть до ювелірних та ремісничих крамничок, пообідайте у гостинних тавернах, зайдіть до однієї з численних давніх церков.

Поціновувачі історії та мистецтва будуть вражені колекцією Візантійського музею. Тут ви побачите ікони періоду середземноморського золотого віку, фрагменти давніх вітарів і фресок. Державний музей сучасного мистецтва та приватні галереї відкривають нові перспективи для сучасних кіпрських художників, роботи деяких із них стали популярними в усьому світі.

Варті уваги і майстерні Кіпрського ремісничого центру, де традиції переплітаються з сучасністю.

А опісля можна й відпочити та насолодитися смачними кіпрськими стравами та освіжаючими напоями.

Особливий шарм Лефкосії та численні історичні пам'ятки роблять її столицею острова в усіх сенсах цього слова.

ЛЕФКОСІЯ (НІКОСІЯ) ГОЛОВНЕ: Пам'ятки

Кіпрський археологічний музей

Кіпрська колекція старожитностей і скарбів від епохи неоліту до раннього візантійського періоду.

Візантійський музей та художні галереї

Культурний центр фонду архієпископа Макаріоса III, Арка Платея, Кіпріану. Найбільша колекція ікон на острові, що охоплює IX–XVIII ст. У художніх галереях зберігаються картини, мапи та літографії.

Муніципальний музей Левентіс

Вул. Гіппократа, 17, поблизу Лайкі Пітонія. Історичний музей Лефкосії демонструє життя столиці від найдавніших часів до наших днів.

Етнологічний музей,

будинки Хаджігеорґакіса Корнесіоса

Вул. Патріарха Грегорія, 20. Найважливіша споруда XVIII ст. у Лефкосії, колишня резиденція драгомана Хаджігеорґакіса Корнесіоса.

Ворота Фамагусті

Проспект Афіон. Венеційські мури, що оточують старе місто, мають 11 бастіонів у формі серця. У місті троє воріт. Одні з них, Порта Джуліана, також називають воротами Фамагусті.

Музей національної боротьби Кіпру

Площа арх. Кіпріану. Тут зібрані документи, фотографії та інші пам'ятні знаки про Національно-визвольну боротьбу кіпріотів 1955–1959 рр.

Собор Святого Іоана

Площа арх. Кіпріану. Собор побудовав архієпископ Никифорос у 1662 р., настінні розписи зображують біблійні сцени та відкриття гробниці святого Варнави.

Державна галерея сучасного мистецтва

Проспект Стасіоу і Крит. Значна колекція картин та скульптур кіпрських художників XX ст.

Церква Хризалініотиса

За декілька хвилин пішки від резиденції архієпископа. Вважається найстарішою візантійською церквою у Лефкосії, присвяченою Богоматері Золотого льону. Побудована приблизно у 1450 р. королевою Оленою Палеолог.

Етнографічний музей Кіпру

Площа арх. Кіпріану у межах старого

архієпископства. Велика колекція кіпрського народного мистецтва XIX – початку XX ст. містить різьблені по дереву вироби, гобелени, вишивку, гончарні вироби, національні костюми та ручні ткані матеріали.

Лазні Омеріе

Площа Тиллірія, 8. Хамам побудували у XVI ст. Лала Мустафа подарував його місту, згодом ставши громадськими лазнями.

Кіпрський ремісничий центр

Проспект Аталасса, 186. Центр пропагує та береже традиції народного мистецтва і ремесел. У ньому є майстерні та магазин.

Міський центр мистецтв Нікосії

Вул. Апостола Варнави, 19. Розташований у приміщенні старої електростанції, яка є чи не найкращим прикладом промислової архітектури Кіпру. Мета центру – просування сучасної творчості на найвищому рівні.

Обсерваторія музею Ледра

Вулиця Ледра. З обсерваторії, що розташована на 11-му поверсі вежі Шаколас, відкривається панорамний вид на всю Лефкосію. Відвідувачі можуть помилуватися всіма красотами міста та його визначними пам'ятками.

Музей історії карбування кіпрських монет

Культурний фонд Банку Кіпру на вулиці Фанероменіс, 86–90. Музейна колекція – це кіпрські монети від VI ст. до н. е. до наших днів.

Центр образотворчого мистецтва та досліджень

Вул. Ермоу, 285. У Центрі образотворчого мистецтва та досліджень (CVAR) експонується колекція художніх творів, створених

зарубіжними митцями, які відвідали Кіпр упродовж XVIII–XX ст., а також колекція костюмів, в якій представлена еволюція кіпрського вбрання.

Художній музей Лукії та Міхалакіса Зампелласів

Проспект арх. Макаріоса III, 27, Каймаклі. У музеї зберігається приватна колекція родини Зампелласів.

Експонати музею – предмети сучасного мистецтва, створені кіпрськими та грецькими майстрами. Тут часто влаштовують виставки художників з Кіпру та інших країн.

Художня галерея Левентіса

Вул. Анастасія Левентіса. Художня галерея Левентіса містить понад 800 картин та творів мистецтва з приватних колекцій Фонду Левентіс.

РЕГІОН ЛЕФКОСІЯ (НІКОСІЯ)

Монастир Святого Іраклідія

Селище Політико, 0,5 км від могил царів. Монастир, заснований у 400 р. н. е., був зруйнований та перебудований кілька разів, аж поки архієпископ Хризант не відновив його у 1773 р. Моці святих зберігаються у срібній позолоченій раці.

Монастир Махерас

За 40 км на південь від Лефкосії через села Дефтера та Пере. Заснований двома ченцями у 1148 р. Вагається одним із трьох головних монастирів Кіпру.

Селище-музей Фікарду

Розташоване за 40 км від Нікосії. З метою збереження чудової дерев'яної народної архітектури XVI–XVIII ст. Департамент старожитностей оголосив селище пам'яткою архітектури. У 1987 р. деякі будинки отримали премію Europa Nostra.

Місцевий музей

стародавнього Ідаліона

Місцевий музей Ідаліона заснований 2007 р. з метою популяризації багатих знахідок регіону Ідаліон, пізніше став Центром археологічних розкопок. Експонати, знайдені під час розкопок, у хронологічному порядку відтворюють усі етапи історії Ідаліона.

*«Столиця острова – чудове місто
Лефкосія – оточене стародавніми мурами
та має троє воріт: Паффа, Фамагуста та
Циріна. Фамагуста – найліпші, і, на мій
погляд, навіть у Барселоні немає кращих»*

~П. Діжон Лопес, 1770 р.

ЛЕМЕСОС

ЦЕ НЕ ЛИШЕ ГОЛОВНИЙ ПОРТ КІПРУ,
А Й КУРОРТ СВІТОВОГО РІВНЯ ТА ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ

Місто, де вирує бурхливе життя, проте водночас тут можна спокійно відпочити на пляжі чи неквапно прогулятися історичними місцями.

Лемесос пам'ятає багато гучних подій – від весілля Ричарда Левове Серце та бенкетів на честь стародавніх богів до сьогоднішніх карнавалів та фестивалів. Місто завжди приваблювало натовпи туристів своїми вражаючими святами.

Тут можна спостерігати, як щовечора у ресторанах, кав'ярнях та нічних клубах відвідувачі відзначають перемогу улюбленого футбольного клубу, проводять романтичну зустріч чи зустрічають найгарніший захід сонця. Поблукайте вузькими вуличками старого міста, що ведуть до гавані, де можна насолодитися морськими краєвидами в одному з численних закладів на набережній.

Цікаво відвідати замок Лемесос, де розташований Кіпрський середньовічний музей, або Музей народного мистецтва у старовинній садибі. Прогуляйтеся Кіпрською Рів'єрою (так називають численні пляжі, що простяглися на 10 км) або відвідайте муніципальні сади. Рухаючись на схід за розкішними готелями, ви дістанетесь Амотоса, одного з давніх міст-держав Кіпру, тут побачите його руїни.

За 14 км на захід від Лемесоса розташований замок Колоссі – середньовічна фортеця з вежею. На її території є старовинна цукрова фабрика.

Рухаючись трохи далі, ви дістанетесь стародавнього міста Куріон. Це одна з найбільш вражаючих археологічних пам'яток острова, де можна розіграти спектакль або влаштувати концерт на руїнах стародавнього греко-римського театру з краєвидом на Середземне море. Неподалік Куріона збереглася ще одна пам'ятка архітектури – святилище грецького бога Аполлона Гілата.

У горах розташовані селища, де розвинене виноробство.

Лемесос пропонує подорожі, незабутні культурні відкриття, і все це у поєднанні з приємним відпочинком біля теплого лагідного моря та величних гір.

ЛЕМЕСОС (ЛІМАСОЛ), ГОЛОВНЕ: Пам'ятки

Кіпрський середньовічний музей, середньовічний замок Лемесос
Біля старого порту. Побудований у XIV ст. на місці візантійського замку. За переказами, Ричард Левине Серце одружився з Беренгарією Наваррською і коронував її тут у 1191 р.

Археологічний музей Лемесоса

Вул. Виронос, 5, біля громадського саду. Багата колекція старожитностей від доби неоліту до римського періоду, знайдених під час розкопок у регіоні Лемесос.

Міська художня галерея Лемесоса

У художній галереї зберігається репрезентативна колекція картин відомих сучасних кіпрських художників.

Міський музей народної творчості

Вулиця святого Андрія, 253. Прекрасна колекція кіпрського народного мистецтва XIX – початку XX ст., що експонується у відреставрованій будівлі.

Музей річкового дерева «Олд Кероб Мілл»

Вулиця Василіс (за середньовічним замком Лемесос). Прес для плодів річкового дерева побудований 1900 р., коли кероб (річкове дерево) був основним експортним товаром Кіпру. Тут, у відреставрованій будівлі, де справжня атмосфера минулого поєднується з високими технологіями сьогодення, зберігається обладнання, що використовувалося під час оброблення плодів річкового дерева.

Церква Ая Напа

Церква побудована в кінці XIX – початку XX ст. на честь Діви Марії. Парк скульптур
У парку представлені 16 скульптур місцевих та зарубіжних художників, які експонувалися на скульптурних симпозиумах у 1999-2001 рр.

Археологічна пам'ятка Аматус

За 11 км на схід від Лемесоса розташовані руїни Аматуса – одного

з давніх міст-держав Кіпру. Тут, за міфами, Тесеї покинув вагітну Аріадну після битви з Мінотавром. Знахідки датуються архаїчним, римським та християнським періодами.

ЛЕМЕСОС (ЛІМАСОЛ) ОКОЛИЦІ

Замок Колоссі

Розташований за 14 км на захід від Лемесоса. Яскравий приклад військової архітектури був зведений у XIII ст., а теперішній вигляд має від середини XV ст., коли його перебудували. Він був центром лицарів Ордену святого Іоана Єрусалимського, а згодом тамплієрів.

Музей Куріона

Розташований за 14 км на захід від Лемесоса у селищі Епіскопі. У красивому старовинному будинку зібрана колекція археологічних знахідок із найближчих місць розкопок.

Археологічна пам'ятка Куріон

19 км на захід від Лемесоса, дорогою до Пафоса. Важливе стародавнє місто-держава та одна з найвидатніших археологічних пам'яток острова. Греко-римський театр був побудований у II ст. до н. е. і зараз використовується для проведення музичних та театральних вистав. Будинок Еустоліоса спочатку існував як приватна вілла, а згодом його перетворили на громадські лазні. Ранньохристиянська базиліка датується V ст. Підлога з мозаїки у будинку Ахілла та будинку

гладіаторів неодмінно приверне увагу відвідувачів. Стадіон датується II ст.

Святище Аполлона Гілата

За 3 км на захід від Куріона, дорогою до Пафоса. Святище Аполлона Гілата зображено в історичних джерелах як одне з найважливіших на острові. Цей бог був захисником Куріона. Культ Аполлона був тут розвинений від VIII ст. до н. е. до IV ст. н. е. Під час розкопок виявили залишки інших споруд місця поклоніння богу – купальні, пам'ятники зли, палестру

Долина Куріс

У долині Куріс, що розташована лише за 20 хвилин від Лемесоса, є чудові візантійські пам'ятки архітектури, такі як церква монастиря Панагія Амасу XII ст., церква Тиміоса Ставроса у селищі Кука та церква Архангела Михаїла у селищі Монаргі.

Монастир Святого Миколая (Котячий монастир)

На мисі Гата, поблизу Лемесоса, розташований, можливо, найдавніший на Кіпрі монастир. Тутешня каплиця датується XIV ст., у XVI ст. вона була занедбана і лише на початку 1980-х рр. відновлена православними монахами. Монастир заснувала свята Елена, матір імператора Костянтина Великого. Після сильної посухи на території монастиря розвелось безліч змій. Костянтин Великий відрядив на Кіпр одного зі своїх полководців, який випустив на мис тисячі котів, щоб знищити плазунів. Сьогодні у монастирі проживають сотні котів.

Освітньо-інформаційний центр із захисту довкілля в Акротирі

Розташований у селищі Акротирі, центр має виставкову залу, бібліотеку, кінотеатр та оглядовий майданчик. Тут пропонують освітні програми для шкіл з історії регіону. Відвідувачі можуть переглянути експонати, що стосуються геологічного утворення регіону та помилуватися видом на не неподалік.

«Кіпр мав стати моїм шляхом прийняття, тому він повинен намагатися бачити це моїми очима.»

«Відразу він став родючим, сповненим богинь та мінеральних джерел; стародавні замки та монастирі: фруктові-зернові та зелені луки; священики, цигани і бригади»

Лоуренс Даррелл, «Гіркі лимони»

ЛАРНАКА

ПРОГУЛЯЙТЕСЯ ЗНАМЕНИТОЮ ПРИМОРСЬКОЮ НАБЕРЕЖНОЮ
СВОЄРІДНОГО МІСТА-БРАМИ ОСТРОВУ, ДОМІВКОЮ СВЯТОГО ЛАЗАРЯ

Перше знайомство з Кіпром у більшості мандрівників починається саме з Ларнаки. Це другий за розміром порт та головний міжнародний аеропорт на Кіпрі. Такого теплого прийому гостей ви не побачите в жодному місці і будете вражені синім морем, піщаними пляжами під лазуровим небом.

Тут причалюють яхти та вітрильники з усього світу, а з гавані набережну видно як на долоні.

У Ларнаці можна зайнятися шопінгом, завіташи до бутиків міжнародного рівня, а опісля у кафе з видом на море перепочити. У середньовічному замку-музеї Ларнаки, розташованому у форті XVII ст., є оглядовий майданчик, звідки відкривається чудовий краєвид на набережну та морську далечінь.

На північ від форту, ближче до середмістя, стоїть церква Святого Лазаря. За біблійними переказами, після того, як Ісус воскресив Лазаря, той обрав своє друге життя як єпископ Кітіона (перша назва Ларнаки). Його з почестями поховали у склепі під головним вівтарем святині, а могилу можна побачити й сьогодні.

Ларнака як центр комерції досягла розквіту в 1700-х рр., коли тут були створені консульства.

Ларнака, одне з найстаріших і найнаселеніших міст світу, багата на визначні пам'ятки, серед яких, наприклад, акведук, побудований у XVIII ст., і два чудові музеї – Археологічний музей Ларнаки та Музей Пієрідіса. В обох зберігаються виняткові твори мистецтва.

Дорогою з Ларнаки до Лемесоса зупиніться у Лефкарі – туристичному селищі, відомому своїм вишуканим мереживом ручної роботи.

ЛАРНАКА, ГОЛОВНЕ: Пам'ятки

Район Ларнаки

Археологічний музей
Монастирська площа. Колекція археологічних знахідок з Ларнаки від I періоду доби неоліту до римської епохи.

Музей Пієрідіса

Вул. Зенон Кітіос, 4.
Приватна виставка кіпрських старожитностей, яку почав збирати Деметріос Пієрідіс (1811-1895), а продовжили члени його родини.

Середньовічний музей Ларнаки – фортеця Ларнака

Набережна Ларнаки. Фортеця, побудована 1625 р., використовувалася як в'язниця у перші роки британського панування. Тепер тут відкрили середньовічний музей. Улітку фортеця діє як міський культурний центр.

Церква Святого Лазаря

Площа святого Лазаря. Святий Лазар – покровитель Ларнаки. Після свого воскресіння Христом він прожив тут ще 30 років. Був висвячений єпископом Кітіона у IX ст. Церква відновлена у XVII ст., а іконостас є чудовим прикладом різьблення по дереву в стилі бароко.

Археологічна пам'ятка Кітіон

Приблизно за 500 м на північний схід від Археологічного музею. Одне з найважливіших давніх міст-держав, архітектурні рештки якого датуються XIII ст. до н. е. Приблизно 1200 р. до н. е. її відбудували мікенські греки, і під час розкопок були знайдені стіни, зведені з гігантських кам'яних блоків, та комплекс із п'яти храмів.

Мечеть Кебір (Буюк)

Це, напевне, перша османська мечеть на Кіпрі. У XIII-XIV ст. вона існувала як католицький костел, споруджений на честь святої Катерини.

ЛАРНАКА ОКОЛИЦІ

Акведук Камарес

Район Камарес, на шляху від Ларнаки до Лемесоса. Зведений ще у XVIII ст., акведук використовувався аж до 1930 р.

Мечеть Хала Султан Текке

За 5 км на захід від Ларнаки. Побудована у 1816 р. над гробницею Умм Харам, яку

вважали прийомною матір'ю пророка Мухаммеда. Святиня є важливим місцем паломництва мусульман після Мекки, Медіни та Єрусалиму.

Солоне озеро

Ця водойма є одним із найважливіших місць проживання водоплавних птахів у Європі. Фламінго, дикі качки та інші водоплавні або берегові птахи знаходять тут прихисток узимку під час своїх міграційних подорожей. Археологічні знахідки свідчать, що територія солоного озера була заселена ще за доби неоліту. Уздовж берегів озера була створена природна стежка, належить до переліку об'єктів культурного маршруту «Шляхами Афродіти».

Церква Агелоктісті

Селище Кіті, за 7 км на захід від Ларнаки. Агелоктісті означає «побудовані ангелами». Цю візантійську церкву XI ст. споруджено на руїнах ранньохристиянської базиліки. Оригінальна апсида збереглася разом з одним із найкращих творів візантійського мистецтва – рідкісною мозаїкою VI ст. із зображенням Діви Марії та немовляти між двома архангелами, яка не поступється мозаїкам Равенни.

Королівська капела

Селище Пірга, 35 км на південь від Лефкосії, 32

км від Ларнаки. Побудована лузіанським королем Джеймсом у 1421 р., на одній зі стін зображений король із дружиною Шарлоттою де Бурбон. Монастир Ставровуні 9 км від траси між Лефкосією і Лемесосом, 40 км від Ларнаки. Монастир Ставровуні стоїть на скелястому піку під назвою Хресна гора. За легендою, монастир заснувала ще у IV ст. свята Олена, матір Костянтина Великого, яка залишила тут фрагмент святого Хреста. Жінкам вхід до святини заборонений, оскільки це чоловічий монастир. Місцеві монахи – досвідчені іконописці. 14 вересня, у день вознесіння святого Хреста, відбувається святкова церемонія. Звідси легко дістатися до монастиря Святої Варвари, що розташований біля підніжжя гори Ставровуні.

Неолітичне поселення Хірокітія

За 48 км на південь від Лефкосії, неподалік траси між Лефкосією і Лемесосом і за 32 км від Ларнаки. Неолітичне поселення датоване 7000 р. до н. е. Під час розкопок виявили одне з найважливіших неолітичних поселень у світі, оточене захисними стінами. Археологи віднайшли руїни будинків округлої форми, гробниці та безліч кам'яного хатнього начиння.

Калавасос-Тента

За 40 км від Ларнаки, та за 2,5 км від траси Лефкосія - Лемесос. Тента, одне з найважливіших поселень доби неоліту на Кіпрі, розташовано поблизу селища Калавасос.

Лефкара

За 8 км від Скаріна, поблизу траси з Лефкосії до Лемесоса, за 40 км від Ларнаки. Мальовниче селище з кам'яними будиночками і дахами, вкритими черепицею, відоме своїм місцевим мереживом під назвою лефкарітика та виробами зі срібла. У будинку К. Пацалоса відкрито Музей рукоділля і ювелірних виробів, який вартий уваги. Церква архангела Михаїла має одноповерхову банеподібну форму, містить настінні розписи кінця XII ст. У церкві Святого Хреста зібрані артефакти XIII-XVIII ст. У 2009 р. лефкарітика була занесена до Репрезентативного списку нематеріальної Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО.

Монастир Святого Мінаса

Поблизу Лефкари. Ця будівля XV ст. із церквою у центрі є домівкою для кількох монахів, які займаються іконописом.

«До Ларнаки через надзвичайний пейзаж, що нагадує геометризацию бога Платона: низькі пагорби, майже з ідеально вирівняними вершинами, що нагадують евклідові предмети, знайдені в арт-студіях.»

Вітрова ерозія? Але ланно з геометричних курганів здається ручною роботою. І гобеленові долини з кудрявими вівцями, ділянками зелені, а ось тут верблюда колючка і пальма. Дивна суміш ароматів, Біблії, Анатолії та Греції»

Лоуренс Адрелл, «Гірки лимони»

ПАФОС

У МІСТІ АФРОДИТИ ДОСІ
ЗБЕРЕГЛИСЯ СТАРІ ТРАДИЦІЇ ТА ЗВИЧАЇ

Відкрийте інший світ, де ідоли, олімпійські боги та прадавні ритуали досі є частиною повсякденного життя. За легендою, саме у Пафосі народилася Афродіта. Велетенський камінь на березі – це місце, де богиня кохання та краси вийшла з морських хвиль. Скеля Афродіти (або як її ще називають скеля ромеїв – Петра ту Роміо) була об'єктом паломництва для всього еллінського світу. У купальнях Афродіти, що були розташовані неподалік містечка Поліс та селища Латці, паломники влаштовували ритуальні купання.

Під час розкопок будинків Діоніса, Орфея, Еона та Тесея були виявлені вражаючі мозаїки III–V ст., які добре збереглися. Витонченість ліній і краса кольорів, без сумніву, викликають високі естетичні почуття у відвідувачів. Також у цьому регіоні віднайшли одеон – невеликий кам'яний театр, який і досі використовують для проведення концертів просто неба.

Археологічні знахідки у Пафосі тривають і зараз. Щоб ознайомитися з артефактами, знайденими у цьому регіоні, відвідайте районний археологічний музей. Тут ви побачите сліди історії різних періодів. Царські гробниці у парку Като Пафос – це великий некрополь площею майже 200 кв. м. Неподалік височіє кам'яний стовп, до якого, за легендою, був прикутий святий Павло і покараний за християнські проповіді. Монастир Хризорогіатиса був заснований у XII ст. на честь Богоматері золотого граната. У сусідньому монастирі Святого Неофіта зберігаються найкращі у світі візантійські фрески та ікони, тут також відкрито Візантійський музей.

Підкріпитися після тривалих прогулянок Пафосом можна в одній із численних таверн, де вам подадуть страви зі щойно виловлених морепродуктів, міцну каву чи прохолодні напої. У Пафосі ви знайдете готель на будь-який смак та бюджет, де ви будете почуватися як удома та відкривати для себе цей багатий регіон.

ПАФОС, ГОЛОВНЕ: Пам'ятки

Район Пафос

Археологічний музей

Вул. Грива Дігеніс, 43.
Цікава колекція кіпрських старожитностей – від епохи неоліту до 1700 р. н.е.

Етнографічний музей

Вул. Ексо Врісіс, 1. Представлені експонати від доби неоліту до наших днів.

Печерна церква Святого Соломона

Като Пафос, проспект святого Павла. Тут зберігаються фрески XII ст. Вважається, що дерево котре росте поряд є священним та виліковує хворих.

АРХЕОЛОГІЧНИЙ ПАРК КАТО ПАФОС

Розташований поблизу гавані. На території парку зберігаються пам'ятки від моменту його заснування у IV ст. до н. е. і до середньовіччя, а більшість із них датуються римським періодом. Особливо вражає мозаїчна підлога чотирьох приватних будинків. У складі історичного комплексу такі об'єкти, як храм Асклепія, одеон, агора, фортеця «Саранта колонес», руїни ранньохристиянської базиліки Панагія Ліменіотіса та царські гробниці.

Мозаїки Пафоса

У будинках Діоніса, Тесея, Еона, Орфея мозаїчні підлоги датуються II–V ст. Мозаїки вважаються одними з найкращих у Східному Середземномор'ї, це шедеври мозаїчного мистецтва. Деякі мозаїки у будинку Діоніса зображують самого бога вина, тоді як у будинку Тесея викладені сцени поєдинку між героєм класичної грецької міфології та Мінотавром. На будинок Діоніса випадково натрапив фермер у 1962 р.

Царські гробниці

Като Пафос. Це підземні гробниці IV ст. до н. е., вирізані із суцільної скелі, а деякі оздоблені доричними колонами. Їхня величність дає місцевості свою назву.

Одеон Пафоса

Като Пафос. Амфітеатр Одеон II ст. улітку тут проводять музичні та театральні шоу. Неподалік залишки стародавніх міських стін і римська агора (ринкова площа), що обрамлюють місце його розташування.

Замок «Саранта колонес»

Като Пафос, біля гавані. Побудований лузіньянами у XIII ст. на місці візантійського замку. Зруйнований землетрусом у 1222 р.

Середньовічний форт Пафос

Гавань Като Пафос.
Візантійський форт, відбудований лузіньянами, знесений венеційцями у 1570 р. та перебудований у XVI ст.

Церква Панагія Хрисополітисса

Като Пафос. Побудована у XIII ст. на руїнах ранньовізантійської базиліки. На її території є колона святого Павла, де за традицією катували (сікли) Св. Павла, до того як Римського проконсула Сергія Паулюса було наведено до християнства.

Муніципальна художня галерея Пафос

Вул. Гладстонос, 7. У галереї експонуються твори мистецтва місцевих художників.

ПАФОС, ОКОЛИЦІ

Музей народного мистецтва Героскіпу

Селище Героскіпу, за 3 км на схід від Пафоса. Музей названий на честь священного саду Афродіти. У вишуканому будинку Hadjismith, де тепер розташований музей, експонується народне та декоративно-ужиткове мистецтво.

Візантійський музей

Площа Героскіпу. У музеї зібрані ікони VII–XVIII ст.

Церква Святої Параскеви

Селище Героскіпу, за 3 км на схід від Пафоса. Візантійська церква. Базиліка увінчана п'ятьма банями, що утворюють хрест із чудовими фресками XV ст.

Святилище Афродіти

Селище Куклія, за 14 км на схід від Пафоса, неподалік від шляху Лемесос-Пафос. Старий Пафос був відомим паломницьким центром давньогрецького світу. Тут було святилище Афродіти, яке датується XII ст. до н. е.

Скеля Афродіти

Місце, поблизу якого, за легендою, народилася Афродіта. 25 км на схід від Пафоса. Богиня краси та кохання вишла тут із морської піни. Грецькою назва звучить як Петра ту Роміу, або Скеля грека.

Селище Лемпа

За 5 км від Пафоса. Під час розкопок тут виявили важливі знахідки поселення доби неоліту. Поблизу розкопок споруджено копії двох будинків.

Селище Пегея

За 19 км на північний захід від Пафоса. У селищі є базиліка Святого Георгія та чудові фонтани на брукованій площі. За 4,5 км від селища віднайшли руїни двох ранньохристиянських базилік із мозаїчною підлогою.

Монастир Святого Неофіта

За 9 км на північ від Пафоса. Заснований наприкінці XII ст. кіпрським самітником і письменником Неофітосом. Egkleistra – це корпус монастиря, що вирізьблений у горі, містить одні з найкращих візантійських фресок XII–XV ст. У монастирській церкві відкрито церковний музей із цікавою експозицією.

Монастир Хрисораятисса

За 40 км на північ від Пафоса. Заснований у XII ст. на честь Богоматері золотого граната. Він датується 1770 р. і зберігає колекцію важливих ікон та коштовностей.

Селище Пано Панагія

На захід від Троодоса, за 1,5 км від монастиря Хрисораятисса. Місце народження архієпископа Макаріоса III, першого президента Кіпру. У будинку, де він народився, відкрито музей.

Поліс тис Хрисохус

За 37 км на північ від Пафоса. Містечко розкинулося там, де колись стояло давнє місто-держава Маріон. Прекрасний місцевий клімат, кришталево чисті пляжі та захопливі пейзажі зробили цю територію привабливим і популярним курортом.

Поліський археологічний музей Маріон-Арсіно

Експозиція музею складається з цікавої колекції старожитностей, виявлених у регіоні під час розкопок античного міста-держави Маріон-Арсіно. Музей належить до переліку об'єктів культурного маршруту «Шляхами Афродіти».

Купальні Афродіти

Півострів Акамас, поблизу Поліса, за 48 км на північ від Пафоса. Кажуть, що тут богиня Афродіта приймала ванни у природному басейні, у затінку смоковниці. Саме тут вона вперше зустріла коханого Адоніса. Мандрівникам цікаво буде пройти пішки стежками, які перетинають Акамас.

Музей мікенської колонізації Кіпру

Район Коралової затоки Маа-Палеокастро.

*«Світанки та заходи сонця на Кіпрі
незабутні, вони кращі, ніж на Родосі, який
я завжди вважав унікальним
завдяки його повільній чарівності»*

Лоуренс Деррелл, «Гірки лимони»

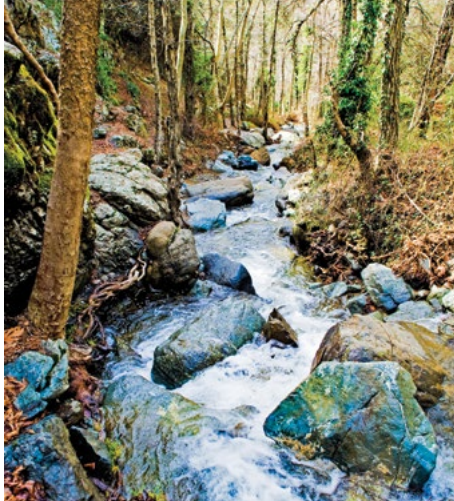
ТРООДОС

ПРОГУЛЯЙТЕСЯ СОСНОВИМИ ЛІСАМИ,
ВІДВІДАЙТЕ ВІЗАНТІЙСЬКІ ЦЕРКВИ ТА ПОБУВАЙТЕ У МАЛЬОВНИЧИХ СЕЛИЩАХ

Густі кедрові та соснові ліси, залиті сонцем схили гір Троодоса контрастують із Середземноморським узбережжям, до якого можна дістатися автомобілем менш ніж за годину. Гори Троодос сягають висоти 1952 м (6400 футів), вони розташовані майже на однаковій відстані до гамірних міст Лефкосія та Лемесос.

Місцеві гірські курорти Троодос, Какопетрія, Платрес та Агрос приваблюють велосипедистів, мандрівників, любителів споглядати за птахами та природою. Тут можна побачити представників унікального рослинного і тваринного світу, властивого лише Кіпру. Між кронами дерев виблискують морські води. А повз вас неквапливо проходять муфлони (гірські барани). Чисте гірське повітря пахне хвоєю. Здається, що цей природний заповідник ніколи не втратить своєї дикої краси.

Завітавши до навколишніх селищ, ви можете посмакувати місцеві страви – козячий сир, свіжі вишні – або спробувати рожеву воду. І, звісно, продовжите знайомитися з місцевою історією та культурою. Десять розписаних візантійських церков Троодоса внесені до списку Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО. Знамениті монастирі Кікко та Махерас з прекрасною архітектурою заслуговують на те, щоб зайти до них. Там зберігаються цінні ікони та картини.

ТРООДОС ГОЛОВНЕ: Пам'ятки

Площа Троодос Екологічний інформаційний центр

Розташований за 200 м на захід від площі Троодос. Це перший центр на Кіпрі, що надає інформацію про національний парк Троодос.

Като Ам'янтос, біля дороги Карвуна-Лемесос, за 32 км від Лемесоса. Колишня власність Жана де Лузіньяна, сина короля Лузіньяна Кіпру, Х'юго IV. Тут є дві цікаві церкви: Тиміос Ставрос (Святого Хреста) XIV ст. з чудовими настінними розписами і Панагія Католики.

Геопарк Троодос

Розташований на місці старої азбестової копальні Ам'янтос. Довкола розкинувся ботанічний сад, де можна ознайомитися з місцевою флорою. Мета його створення – збереження і популяризація рослинності Кіпру.

Музей залізниць Кіпру

Музей кіпрських залізниць розташований у старому залізничному вокзалі біля селища Евриху, у горах Троодос. Експонати музею – це документи, малюнки, фотографії та різні предмети, пов'язані з кіпрською залізницею.

Курорт Платрес

Це найбільший сучасний гірський курорт району Лемесос, популярне місце для екскурсій та порятунків від вразливих сонячних променів.

ВІЗАНТІЙСЬКІ ЦЕРКВИ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

Хрест Агясмати

Селище Платаністаса, за 15 км від Агрос, 30 км від шляху Лефкосія-Астромерітіс. У церкві XV ст. збереглися у хорошому стані фрески другої половини XV ст.

Панагія ту Арака

За 15 км від Агрос або від шляху Какопетрія-Троодос-Лемесос. У церкві XII ст., що розташована неподалік селища Лагудера, містяться дивовижні фрески. Разом із церквою Асіну та церквою Святого Миколая вважаються найважливішими візантійськими церквами на острові.

Церква Святого Миколая

За 5 км на північ від селища Какопетрія. Церква повністю оздоблена фресками XI-XVII ст. і вважається однією з найцікавіших візантійських церков на острові.

Церква Тиміос Ставрос (Святого Хреста)

Селище Пелендрі, за 3 км нижче від

Церква Асіну

За 5 км від села Нікітарі, біля головної дороги Лефкосія-Троодос, приблизно за 20 км на північ від Какопетрії. Побудована на початку XII ст. на честь Богородиці. Її фрески XII ст. та пізніших періодів вважаються найкращими зразками візантійського настінного розпису на острові.

Церква Святого Іоана Лампадіста

Селище Калопанагіотіс відоме своїми сірчастими джерелами та церквою Святого Іоана Лампадіста із чудовими фресками XIII-XV ст. Це комплекс із двох церков та каплиці. Один із найбільших релігійних ярмарків проводиться тут на день святого Іоана 4 жовтня.

Церква Панагія ту Мутуллас

Селище Мутуллас. Церква Панагія ту Мутуллас з її крихітною каплицею, фресками на стінах належить до ранніх церковних споруд, датована 1280 р. У селищі збереглося традиційне ремесло з виготовлення дерев'яних мисок.

Церква Архангела Михаїла

Селище Педулас. Розписана церква Архангела Михаїла датується 1474 р.

Церква Панагія Подіту

Селище Галата. Церква Панагія Подіту, побудована у 1502 р., колись належала монастирю. Її фрески виконані в італійсько-візантійському стилі.

Церква Преображення Господнього

Церква початку XVI ст. Її інтер'єр розписаний серією фресок післявізантійського періоду.

Монастир і Музей Кікко

За 20 км на захід від селища Педулас. Найвідоміший і найбагатший монастир Кіпру. Заснований 1100 р. на честь Діви Марії, має одну з трьох збережених ікон, авторство якої приписують святому Луці. Музей є невід'ємною частиною монастиря і містить безцінну колекцію ікон, рукописів та кіпрських старожитностей. Монастир і музей відкриті щодня.

Селище Омодос

За 11 км на південний захід від Платраса. Тут розвинене виноградарство. Колись селище належало пану Джону Де Брі, принцу Галілейському. Тут є монастир Ставроса «Святого Хреста», який розташований на бруківній площі.

Селище Фіїні

За 44 км на північний захід від Лімасола. Відоме своїми гончарними виробами та солодошами. Зокрема, відвідувачі можуть побачити приватну колекцію гончарних виробів Pílavakeion. Державні ліси Троодоса і Пафоса займають значну частину адміністративної ділянки.

Селище Койлані

За 1,5 км на північний захід від Пера Педі, неподалік дороги Лемесос-Троодос, розкинулося це приналежне селище, де виробляють вино. Саме тут розташований єдиний храм Агія Маврі, типовий для XII ст.

Селище Агрос

Агрос розташований у регіоні Піцилія, у прекрасній долині з сухим кліматом і прохолодними джерелами. Селище відоме своїми смачними традиційними стравами, такими як хиромери (копчена шинка), луканіка (гострі копчені ковбаси), лонца (копчене філе свинини).

*«Соловей не дасть вам спати у Платрес.
Сльозистий птах на освяченому морем
Кіпрі нагадує мені про мою країну, я
причайвся з цією байкою, якщо це правда,
що це байка, якщо це правда, що смертні
знову не повірять старому обману богів;
якщо це правда»*

*Від Елени, поет Джордж Сеферіс,
лауреат Нобелівської премії з літератури*

АММОХОСТОС

АММОХОСТОС (ФАМАГУСТА) ПІВДЕННО-СХІДНЕ УЗБЕРЕЖЖЯ:
НАСОЛОДІТЬСЯ ЛАЗУРОВИМИ ВОДАМИ ТА ПІЩАНИМИ ПЛЯЖАМИ

Золоті піщані пляжі та багатозіркові готелі європейського рівня зробили регіон Аммохостос (Фамагуста) привабливим для найвибагливіших відпочивальників з усього світу. Водночас ця частина острова залишається аграрним центром Кіпру з вітряками і акведуками для зрошення родючого червоного ґрунту.

Ая-Напа, у минулому невелике рибальське селище, з часом перетворилося на жвавий курорт, як і більшість таких у Середземномор'ї. Історичні пам'ятки, зокрема венеційський монастир XVI ст. у середмісті, створюють неповторну атмосферу. Водночас тут є сучасні магазини із різнокольоровими вітринами, таверни і нічні клуби. Цікаво буде відвідати і гавань форми півмісяця, де вночі світяться пришвартовані яхти і рибальські човни. Виллов дня може стати вечерею у будь-якому ресторані неподалік.

Життя у цьому південно-східному куточку Кіпру нерозривно пов'язане з морем, тут доступні всі види водного спорту – від підводного плавання до катання на водних лижах та парашутах.

Дослідіть узбережжя у напрямку мису Греко, зупиніться помилуватися надзвичайним заходом сонця. Або вирушайте на північ, до села Ліопетрі, щоб відвідати сільські церкви, що датуються XV-XVI ст.

Курортне селище Протарас відоме своїми гарними пляжами. Містечко Паралімні не туристичне, життя у ньому спокійне і повільне, тут можна посмакувати соковитою рибою на грилі у таверні просто неба. Лише за декілька кілометрів від найсучасніших курортів ви відчуєте цілковитий спокій.

РЕГІОН АММОХОСТОС, ГОЛОВНЕ Пам'ятки

Ая-Напа

Ая-Напа у минулому рибальське селище, а тепер головний туристичний курорт. Посеред селища стоїть середньовічний монастир. Церква XVI ст. видовбана у скелі, частково розташована під землею. Вважається, що дереву сикомор перед південними воротами вже понад 600 років. Ви також можете відвідати музей Таласса.

1. Монастир Ая-Напа

Середньовічний монастир, присвячений Богоматері лівів, стоїть посеред Ая-Напи в оточенні високого муру. Церква XVI ст. розташована частково під землею, видовбана у скелі. Перед південними воротами росте дуже старий платан.

2. Муніципальний музей Таласса

Основна мета роботи муніципального музею Таласса – показати значення моря в історії острова. Експонати зібрані за хронологією – від давнини до сучасності.

3. Акведук Ая-Напа побудований за часів Римської імперії. Його головне призначення полягало у доставці води з різних джерел до місцевого монастиря. Акведук непогано зберігся.

4. Скельні гробниці Макронісос
Археологічний пам'ятник Макронісос, некрополь часів еллінів та римлян, містить 19 підземних гробниць.

Парк скульптур Ая Напа

У парку скульптур можна побачити копії античних скульптур, сучасні (часом дуже сміливі) проекти, пам'ятники, пов'язані з античною історією острова, і цікаві інтерактивні меморіали. Тут представлені роботи понад 50 художників з усього світу. Поруч розташований парк середземноморських рослин, зокрема сукулентів.

Параліміні

Від часу турецької окупації Аммохостосу 1974 р. це містечко стало тимчасовим

адміністративним центром регіону. Двосхилий склепінчастий храм, присвячений Богородиці (Панагія), оздоблений незвичайними порцеляновими тарілками XVIII ст. У тій частині храму, яка зведена у XIII ст., є невеликий церковний музей.

Селище Деренія

У селищі є три цікаві церкви, що датуються XV та XVII ст. З цього селища ви можете подивитися на «місто-привид» Аммохостос, окуповане турецькими військами.

Селище Сотиря

Тут ви знайдете частково зруйновану церкву Святого Марнаса, яка була побудована у XII ст. та перебудована протягом XVI ст. Більшість збережених фресок датуються цим періодом. За 15 км на захід є церква Святого Георгія, ранньохристиянська базиліка.

Селище Френарос

Це селище має власні невеликі візантійські церкви. Дві з них, Святого Андроніка та Архангела Михаїла, датуються XII ст. У церкві святої Марини є кілька цікавих фресок, розписаних різними художниками.

Селище Ліопетрі

Тут розташована церква Богородиці XVI ст. та церква Святого Андроніка XV ст. з восьмигранною банею та фресками. У Ліопетрі досі підтримують традиційне ремесло плетіння кошиків.

Потамос Ліопетрі

Мальовничий куточок для риболовлі. Поруч є залишки венеційської сторожової вежі. Французький поет Артур Рембо працював у цій місцевості у 1880-х рр.

Селище Авгору

Тут багато візантійських та поствізантійських церков. Головна церква зведена на честь святих Петра і Павла. Усередині святині зберігаються дві двосторонні ікони XVII ст. Також можна побачити каплицю Святого Георгія та церкву Святого Георгія Террахотіса.

1. Церковний музей

Селище Авгору. Стару капличку перетворили на музей, який містить невелику, але цінну колекцію церковних артефактів та ікон, наприклад, ікону Христа XV ст.

2. Етнографічний музей

Етнографічний музей розташований у старому двоповерховому будинку. Його експонати відображають спосіб життя місцевих мешканців минулих поколінь.

Селище Ксилофагу

Церква Святого Георгія побудована та розписана наприкінці XV ст. У 1770 р. встановили новий іконостас, а згодом церкву перетворили на монастир. Благовіщення та Різдво Христове – одні з найважливіших настановних церковних розписів.

Національний парк «Мис Греко»

Вважається, що в античні часи тут існував храм Афродіти. До нього веде маршрут пішого туризму. Національний парк «Мис Греко» – це місце неповторної природної краси, де можна помилуватися чудовими скелястими утвореннями. Місцева природна стежка поєднує територію з культурним шляхом Афродіти.

«На Кіпрі я повсякчас натрапляв на безліч таких відгомнів із забутих моментів історії, якими можна підсвітити сучасність. Завойовники, такі як Гарун аль Рашид, Александр, Річард Левове Серце; жінки, такі як Катерина Корнаро та Олена Палеолог... Злиття різних доль відігравало в історію одного невеликого острова у Східному Середземномор'ї, вирізняючи його з-поміж інших, надаючи йому неабиякого значення та глибини»

Лоуренс Даррелл, «Гіркі лимони»

КІПР МАРШРУТИ

Відвідайте острів сам по собі або робіть на острові захоплюючу зупинку під час великої подорожі світом

Незалежно від того, скільки часу ви маєте на подорож Кіпром – тиждень, два чи лише кілька днів, ви зможете обрати декілька маршрутів. Історія острова багата і різноманітна, проте невелика площа дає можливість дослідити його детально. Ви можете розпочати, наприклад, з Ларнаки на сході і рухатися до Пафоса на захід, через Лефкосію у центрі, дослідивши дорогою гори Троодос (три-п'ять днів). Або починайте з набережної від пляжів Ая-Напі до Пафоса, через півострів Акамас, Лемесос, із зупинкою у стародавньому Куріоні та передгір'ях Троодоса, вкритих виноградниками (чотири-сім днів). Або обирайте тематичні маршрути: пішохідні туристичні, історичними місцями, пляжами, культурним маршрутом «Шляхами Афродіти», тощо. Кіпр – це перехрестя цивілізацій, і яким би маршрутом ви не йшли, неодмінно зробите для себе чимало відкриттів.

Зразок маршруту

1-й ДЕНЬ – ЛЕФКОСІЯ

Уранці відвідайте Кіпрський ремісничий центр, потім Кіпрський археологічний музей, Візантійський музей, художні галереї та собор Святого Іоана. Зупиніться на обід у Лайкі Гітонія, старовинному відреставрованому районі з кав'ярнями, тавернами, сувенірними крамницями та галереями. У другій половині дня відвідайте Етнологічний музей Корджіос Хаджігеоргакіс та та Муніципальний музей Левентіс у Нікосії.

2-й ДЕНЬ – ЛЕМЕСОС

Уранці побувайте у замку Колоссі, побудованому у XIII ст., у важливому свого часу місті-державі Куріоні, та святилищі Аполлона Глата. У другій половині дня відвідайте середньовічний замок Лемесос та руїни давнього міста Аматус.

3-й ДЕНЬ – ПАФОС

На околицях Пафоса побувайте на Петра ту Роміо, або, як її ще називають, скелі Афродіти. Відвідайте царські гробниці та археологічний парк, де ви зможете помилуватися мозаїками у будинках Еона, Діоніса та Тесея. Пообідайте у гавані, далі на вас очікують замок Пафос та стовп святого Павла. Пафос є об'єктом Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО.

4-й ДЕНЬ – ПАФОС

Уранці відвідайте монастирі Святого Неофіта та Святого Георгія у Пегеї, а також морські печери. Продовжіть подорож, завітавши до села Латчі, щоб скуштувати свіжої риби в одному з приморських ресторанів. У другій половині дня відвідайте купальні Афродіти та пройдіться однією з туристичних стежок на півострові Акамас.

5-й ДЕНЬ – ЛАРНАКА

Уранці відвідайте церкву Святого Лазаря та стародавнє місто Кітїон. Пообідайте на Пальмовій набережній. У другій половині дня відвідайте неолітичне поселення Хірокитія, занесене до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, та селище Лефкара, відоме своїми мереживами.

6-й ДЕНЬ – ГОРИ ТРООДОС

Відвідайте монастир Кікос, один із найбагатших монастирів на острові, у ньому відкрито церковний музей. Пообідайте у селищі Педулас, а після відвідайте одну з десяти візантійських церков – архангела Михаїла. У другій половині дня відвідайте ще одну важливу візантійську церкву, занесену до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, – церкву Святого Миколая у селищі Какопетрія, після чого прогуляйтеся старою частиною селища.

7-й ДЕНЬ – ОКОЛИЦІ АММОХОСТОСА

Відвідайте музей моря Таласса та монастир в Ая-Напі. Проведіть день, купаючись у кришталево чистих прибережних водах Параліміні. У другій половині дня пройдіться пішохідними маршрутами парку «Мис Греко».

ІНШІ ВАРІАНТИ

Селище Омодос. Тут у монастирі Ставрос зберігаються старі ікони, чудові різьблені з дерева вироби, а також багато інших цікавих церковних об'єктів, таких як невеликий Музей національної боротьби Кіпру.

Селище Фікарду неподалік Лефкосії. Його будівлі XVIII ст. визнані пам'ятками старовини. Фікарду отримало нагороду Europa Nostra.

МАРШРУТИ КІПРУ

Найкращий спосіб
оглянути Кіпр –
подорожувати автомобілем.
На острові якісне дорожнє
покриття, тож вам буде
легко долати відстані.

Ось кілька тематичних
маршрутів, які допоможуть
відкрити острів.

Слідами історії

Кіпр оповитий міфами та легендами, він має багату культурну та історичну спадщину, унікальні традиції. На острові органічно поєднується минуле і сучасність. Ви отримаєте незабутні враження під час відвідування чарівної Ларнаки, столиці острова Лефкосії, прекрасних пляжів на околицях Лемесоса, Пафоса та Аммохостоса, від прогулянок кедровими та сосновими лісами на схилах Троодоса. Кожен регіон пропонує мандрівникам унікальні маршрути, з якими ви можете ознайомитися нижче. Ви також можете скористатися рекомендаціями про щоденні маршрути для знайомства з островом протягом семи днів, зазначеними на попередній сторінці.

Античний маршрут

Перенесіться у кам'яну добу, відвідавши старовинні поселення Тента і Хірокитія з вигадливими реконструйованими круглими хатами. Побродіть серед руїн стародавнього міста-держави Кітїон, колись багатого морського порту, звідки експортувалася мідь. Помилуйтеся вражаючими краєвидами. Амотос і Куріон, два стародавні міста-держави, оточують сучасне місто Лемесос. В Амотосі була знайдена найбільша кам'яна ваза у світі, яка зараз експонується у Луврі. Греко-римський театр у Куріоні навіть сьогодні використовується для постановок п'єс. Відвідайте місця, занесені до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО – святилище Афродіти у Куклії, царські гробниці, та помилуйтеся вишуканою мозаїкою Пафоса.

Східний маршрут

Східна частина острова не менш цікава: Ая-Напа з її білими піщаними пляжами або Протарас з його вітряками. Проїдьте через Ларнаку Пальмовою набережною. Продовжіть маршрут через Менеу до Кіті, обов'язково відвідайте прекрасну візантійську церкву Агелоктисті, музей Мазото та парк верблюдів. Помилуйтеся панорамним виглядом з монастиря Ставровуні та побувайте на екскурсії у мальовничих селищах, зокрема у Лефкарі, відомій своїм мереживом та срібним посудом.

Природний маршрут

Завдяки сприятливому клімату протягом усього року ви можете скористатися туристичними пішохідними маршрутами. Ви відкриєте для себе неймовірної краси пейзажі, краєвиди та відчуєте сильний середземноморський характер острова. На Кіпрі різноманітна й багата флора, ви тут зустрінете рідкісних представників фауни.

Візантійський маршрут

На Кіпрі десять візантійських церков зі списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Вони оздоблені чудовими фресками, тут зберігаються рідкісні ікони. Усі святині, розташовані у гірських районах Троодоса, Марафаси, Солеї та Піліції, в красивому оточенні серед дерев, вони, безперечно, вразять вас.

Стежками Афродіти

Пройдіться там, де колись ходила найвродливіша богиня кохання та краси Афродіта, захисниця Кіпру. Маршрут прокладений так, що ви побачите чимало археологічних пам'яток, присвячених стародавньому культу Афродіти – це Палаїпафос (Куклія), Амотос і Кітїон. Скрізь ви помітите артефакти, пов'язані з божественним образом. Ви дізнаєтеся усе про історію її народження, характер, ритуали, почуєте багато міфів про життя Афродіти.

Західний маршрут

Огляньте західну частину Кіпру. Тут майже незаймана первісна природа. Короткий маршрут проведе вас через Поліс із його традиційною архітектурою. Повертаючись через містечко Ставрос тис Псокас, що біля підніжжя гір Троодос, ви можете зустріти стада муфлонів, які пасуться на зелених схилах. Повертайтеся назад через Перістерону, велике селище з його візантійським музеєм. Більш тривалий маршрут назад до Пафоса через кедрову долину, повз монастир Кікко, селище Платрес і далі вниз долиною Діаризос.

КІПР

ТА МАНДРІВНИКИ ЗА ОСОБЛИВИМИ ІНТЕРЕСАМИ

«Справжнє значення
кіпрської гостинності
криється в одному
слові – *Koríaste*, що
приблизно означає
«сідай з нами та
розділяй». Неможливо
пройти повз кафе,
щоб, привітавшись
із відвідувачами,
у відповідь у тебе
миттєво не поцілило
бодай раз цим словом»

Лоуренс Даррелл,

«Гіркі лимони»

Чимало стародавніх цивілізацій лишили свій слід на Кіпрі. Острів славиться археологічними пам'ятками та багатою історією. Але не лише ці скарби, а й чудові ландшафти та сприятливий теплий клімат створюють прекрасні умови для ідеального відпочинку на будь-який смак: походів, гри у гольф, їзди на велосипеді, спостереження за птахами та природою тощо. Розташований серед блакитних вод Східного Середземномор'я, острів Афродіти готовий вітати всіх, хто прибув сюди з будь-якою метою – чи щоб провести час на свіжому повітрі, чи відсвяткувати весілля або медовий місяць, чи для участі у ділових заходах, конференціях тощо.

Археологія

Кіпр – нескінченне джерело захоплення для любителів археології. На острові багато руїн давньогрецького та римського періодів, деякі сягають доби неоліту. Особливо багато артефактів бронзового періоду. Одна з найбільш знакових археологічних пам'яток острова – античне місто Куріон на вершині пагорба, розташоване на захід від Лемесоса. Його заснували ахейські колоністи з Аргоса у XII-XIII ст. до н. е., воно було одним з найважливіших серед давніх міст-держав Кіпру. На заході Кіпру розташоване місто Пафос, занесене до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, та має багато археологічних пам'яток культу Афродіти у селищах Куклія та Неа Пафос. Пафос є домівкою археологічним залишкам поклоніння богині Афродіті, поширенню раннього християнства та добре збереженим римським мозаїкам, що збереглися в будинках Діоніса, Тесея і в базиліці Панагія Хрісополітісса.

Сімейний відпочинок

На Кіпрі створені всі умови для ідеального родинного відпочинку з дітьми будь-якого віку: ви можете потрапити у цікаву казку або під час авантурної та захопливої подорожі перенестися у капсулі часу на 11 000 років назад! Зайдіть до середньовічного замку і станьте гостем на королівському весіллі, яке відбулося там сотні років тому! Опиніться у неолітичному поселенні та дізнайтеся, як жили люди за кам'яної доби! Здійсніть прогулянку лісом та помилуйтеся водоспадами! Відчуваєте себе відважним? Налаштовані на пригоди? Хочете спробувати щось нове? Покатайтеся на крутих водних гірках в одному з аквапарків! Або спустіться на зіплайні у лісовому парку пригод! Може, вас захоплює картинг? Хочете спробувати надзвичайну їзду верхи?

Спробуйте проїхатися на віслюкові або на верблюді! Любите тварин? Відвідайте зоопарк! Відчуваєте сили у спорті? Спробуйте пограти у гольф, міні-гольф чи боулінг! Приїхали з малюком? Веселіться з ним на ігровому майданчику! Незалежно від віку, приєднуйтеся до веселощів на Кіпрі!

Весілля та медовий місяць

Останнім часом Кіпр став місцем освідчення у коханні. Саме тут відбуваються і шлюбні церемонії, адже є локації на будь-який смак: на узбережжі під час заходу сонця, у каплиці, у готелі, у невеличкій візантійській церкві. Кіпр також одне з найромантичніших місць для проведення медового місяця – протягом 300 сонячних днів року ідеальна погода гарантована. Програма різноманітна: ви можете подорожувати, відкриваючи для себе унікальні історичні, культурні та природні пам'ятки, або відпочивати на одному з прекрасних морських курортів острова.

Конференції та заходи

Кіпр – популярне місце для бізнес-зустрічей та конференцій. Багато великих готелів мають конференц-зали. Кіпрський міжнародний конференц-центр у Лефкосії, одне з найбільших і найкраще обладнаних місць у Східному Середземномор'ї, спроектоване для проведення великих зібрань і конференцій. Організаторам зустрічей достатньо побувати лише один день на Кіпрі, щоб зрозуміти, що це ідеальне місце для проведення подібних заходів.

Спорт та пригоди

Завдяки різноманітній місцевості та прекрасному клімату Кіпр є вдалим місцем для занять екстремальними видами спорту, зокрема гірським велосипедом, альпінізмом та водними видами спорту. Кіпр – це рай для велосипедистів. Тут можна досліджувати все – від гірських стежок Троодоса до скель півострова Акамас.

Чисті води Середземномор'я – ідеальне місце для вітрильного спорту, віндсерфінгу, кейтбордингу, снокелінгу, плавання та дайвінгу.

Мандрівники переконуються, що у горах Троодос і на півострові Акамас пролягають найцікавіші маршрути, які ведуть через заповідники.

Гольф

Кіпр пропонує ідеальні умови для гри у гольф упродовж більшої частини року. На острові є 12 полей на 9 та 18 лунок, які надаються в оренду гольф-клубам. Гольф-клуб Aphrodite Hills PGA Natural, поле для гольфу Elea у Секретній долині, гольф-клуб Minthis – це лише кілька варіантів того, що може запропонувати Кіпр. Ці поля мають різний ступінь складності, залежно від здібностей гольфіста. Докладніша інформація на сайті:

<https://www.cgf.org.cy>

КУХНЯ КІПРУ

Кухня Кіпру зазнала впливу грецької, турецької та левантійської кухонь. Її особливістю є те, що всі страви – від купепії (фаршированого виноградного листа) до мусаки і салатів та багатьох інших – подають у мезе, маленьких тарілочках. У деяких ресторанах і тавернах ви можете замовити мезе з морепродуктів або м'ясне мезе, розпочати обід з мезе, а потім перейти до головної страви з м'яса або риби.

Справжня середземноморська кухня

Кухня на Кіпрі базується на елементах середземноморської, що містить свіжі фрукти та овочі, страви з оливками та морепродукти. Вегетаріанське мезе готують з елі цакісте (почавлених зелених оливок з насінням коріандру, лимоном і подрібненим часником), колокоти (невеликої булочки, фаршированої червоним гарбузом, родзинками і пшеничним пловом), зварених овочів, маринованих буряків, смаженої картоплі. Серед морепродуктів – морський окунь, морський лляц, червона кефаль та ін. Ваш апетит також задовольнять свіжа мусака, стифадо (ситна тушкована яловичина та цибуля) та офто кледфіто (кіпрська баранина, загорнута у фольгу та запечена з середземноморськими травами у духовці). Халумі – це водночас і фірмовий делікатес, і повсякденна їжа на Кіпрі. Це твердий сир, виготовлений із молока овець, яких годували чебрецем. Його у кіпрських ресторанах часто подають на грилі (сир не плавиться). Здобув популярність за кордоном. Сир вдало поєднується з різноманітними овочами на грилі або скибочками кавуна. Кіпр славиться своїм виноградом, а найкращі місцеві десерти – це фрукти або мигдаль у виноградному соку, що подаються до кіпрської кави. Важко встояти перед тарілкою з пахлавою або гарячими лукумадес (міні-пончиками, залитими медовим сиропом).

Ресторани

На Кіпрі переважають невеликі недорогі бари, де подають найпопулярніші страви місцевої кухні. І у великих містах, і у невеликих селах таверни у грецькому стилі передають чудову неповторну кіпрську атмосферу. Тут часто проводять народні гуляння. На острові шанують місцеву кухню, а це означає, що навіть на популярних курортах у вас буде можливість спробувати традиційні страви. Вечеря, найважливіша трапеза дня, зазвичай відбувається після 20:00. Окрім традиційної на Кіпрі можна знайти всі види міжнародної кухні.

Нічне життя та розваги

Для багатьох вечір на Кіпрі – це особлива подія, упродовж кількох годин тут насолоджуються смачною їжею та напоями, але для тих, хто сповнений енергії після вечері, є додаткові можливості для проведення часу. У більшості готелів кіпрські музики розважають відпочивальників або влаштовують фольклорні вечори з музикою і танцями, і гості можуть долучитися до дійства. Це насправді легше, ніж ви думаєте!

Клуби, бари та паби на курортах є найпопулярнішими місцями, де можна яскраво провести ніч. Більшість готелів продають квитки на концерти, танцювальні шоу та інші культурні заходи. У великих містах є театри, де можна переглянути як класичні, так і сучасні вистави.

ВИНА КІПРУ

Традиція виноробства започаткована на острові ще з давньогрецьких, римських та єгипетських часів, про що свідчать археологічні знахідки посуду для вина у селищах Піргос та Ерімі, вважають, їм понад 6000 років.

Сорти винограду, що вирощують на острові, є одними з найдавніших у світі, а десертне вино коммандарія, яке й досі тут виробляється, є найстарішим напоєм.

Винні маршрути

На острові існує сім винних маршрутів: Акамас, Лаона, Вуні, Панагіас, Амелітіс, Піцилія та винні селища Лемесоса (загально відома як «Красохорія» що означає «винні селища»). Тут виготовляють червоні та білі вина. Два основні місцеві сорти винограду – «Мавро» (червоний) та «Ксіністері» (білий). «Ксіністері» є найбільш поширеним сортом, з нього виробляють легкі вина з низьким вмістом алкоголю (11-11,5%). «Мавро» – червоний виноград із великими і соковитими ягодами, з нього виробляють вина з легким смаком.

Суміш вичавок «Мавро» та «Ксіністері» необхідне для виготовлення вина Коммандарія, також її використовують для приготування національного алкогольного напою Зиванія. Інші місцеві сорти винограду – «Марафетіко» та «Офталмо» (червоний), на острові також вирощують завезені: «Шардоне», «Мускат Александрійський», «Паломіно», «Рислінг», «Совіньон Блан» та «Семільйон» (білий), «Аліканте Бушет», «Каберне-Франк», «Каберне-Совіньон», «Сенсо», «Гренаш Нуар», «Матаро» та «Шіраз» (червоний).

Коммандарія

Кіпр може пишатися найстарішим у світі вином, яке ще й досі виробляється, – це смачне десертне вино коммандарія. Його почали споживати приблизно у 800 р. до н. е. і називали «Кіпрська Нама», тобто до того, як йому дали нинішню назву під час хрестових походів у XII ст. Вважалося, що вино має лікувальні властивості, його широко використовували як тонізуючий засіб.

Ричард Левине Серце відзначив своє захоплення Кіпром та одруження з Беренгарією у Лемесосі (Лімасолі). До святкового столу подавали вино. Воно так сподобалося англійському королю, що той назвав його вином королів та королем серед вин. У 1192 р.

можновладець продав острів лицарям святого Іоана і тамплієрам, а ті – Гаю де Лузіньяну, але зберегли штаб-квартиру у Колоссі. Коммандарія вироблялося у Колоссі – адміністративному центрі La Grande Commanderie. Саме тут вино отримало свою назву. Сьогодні висушений виноград пресується, а його відходи збираються і зброджуються у резервуарах або величезних глиняних глеках – дуже схожих на ті, що використовувалися у давнину. Візит на острів не буде справжнім, якщо ви не візьмете додому пляшку вина як сувенір і не просто як напій, а як смачну частинку історії острова!

Зиванія

Вміст алкоголю цього напою становить 40-99%! Тож не дивно, що його називають вогняною водою. Міцний напій бере свій початок від XIV ст., коли острів перебував під владою Венеції. Досі зиванію виготовляють традиційним способом.

СВЯТКОВІ ДНІ НА КІПРІ

1 січня	Новий рік
6 січня	Богоявлення
лютий/березень	Зелений понеділок (50 днів до православного Великодня)
25 березня	День незалежності Греції
1 квітня	Національний день Кіпру
квітень	Страсна п'ятниця (п'ятниця перед православним Великоднем)
квітень	Великодній понеділок (понеділок після православного Великодня)
1 травня	День праці
травень/червень	День Святої Трійці (свято повені, фестиваль їжі)
15 серпня	Успіння Богородиці
1 жовтня	День незалежності Кіпру
28 жовтня	Національний день Греції
24 грудня	Святвечір
25 грудня	Різдво
26 грудня	День подарунків

Країна фестивалів, фольклору та святкувань

У різні історичні епохи на Кіпрі утворилися різні релігійні та фольклорні традиції, які й досі існують. Культурні заходи – від національних свят до фестивалів – проводяться на острові цілий рік.

Для тих, хто хоче зануритися в унікальну середземноморську культуру, Кіпр має безліч варіантів – від оперних вистав у середньовічному замку до концертів у стародавніх греко-римських театрах.

Традиційні свята на Кіпрі у часі збігаються з європейськими. У новорічні дні кіпріоти зазвичай обмінюються подарунками та їдять традиційний новорічний торт – василопіту. На Водохреще у приморських містах відбуваються змагання з плавання, де переможць встановлює у воді розп'яття, щоб освятити воду. Під час Страсного тижня кіпріоти спляють опудало Іуди. У травні традиційно проводять фестиваль квітів Антестирія, що віщує прихід весни, а у вересні – фестиваль мистецтв у Нікосії (Лефкосії).

Лемесос – центр карнавальних гулянь у лютому-березні з грандіозними парадами та маскарадними вечірками. Улітку музичні, танцювальні та театральні колективи з усього світу приїждять сюди на фестиваль давньогрецької драми. У вересні тут проводять фестиваль вина.

Наприкінці серпня – початку вересня у Пафосі відбувається щорічний оперний фестиваль Афродіти. Саме тоді поціновувачі опери збираються на середньовічній Замковій площі, щоб послухати вистави світового рівня. А у травні-червні у Куклії проводять Міжнародний фестиваль камерної музики Pharos.

ПРОЖИВАННЯ

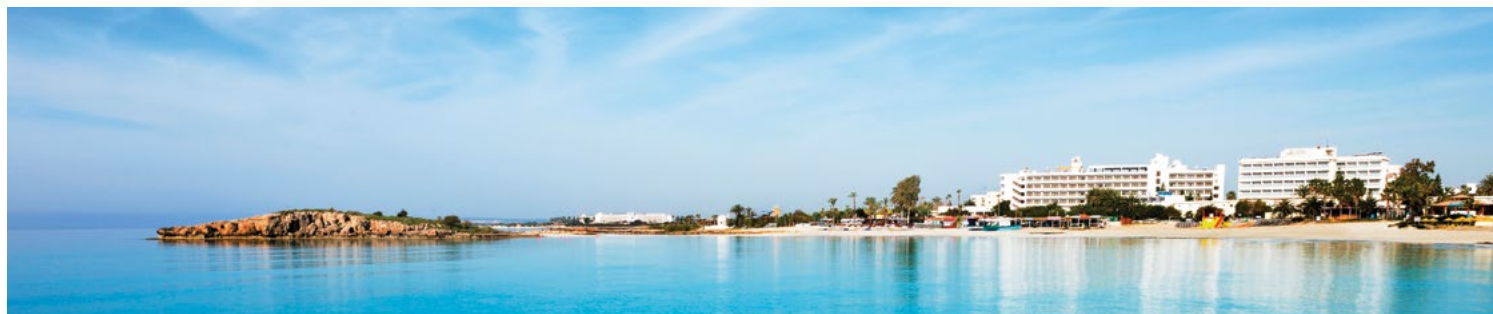
ДЕ ЗУПИНИТИСЯ НА КІПРІ

На Кіпрі ви можете обрати для себе кілька варіантів розміщення – як готель міжнародного рівня, так і традиційне кіпрське житло. Незалежно від того, подорожуєте ви по роботі чи їдете на відпочинок, мандруєте удвох, з маленькими дітьми, самотійно або з друзями, ви почуватиметеся безтурботно, як удома, куди б ви не поїхали на острові. Ви можете розраховувати на якісне проживання і теплий прийом, як і має бути у найкращих місцях відпочинку.

Багато готелів, звісно, розташовані на узбережжі – від Ая-Напі на сході до Поліса на заході. Просторі розкішні номери з багатьма зручностями, швидкий доступ до пляжу та басейну, ресторани з вишуканою кухнею, можливість відвідувати оздоровчі клуби, тренажерні зали, тенісні корти. Навіть якщо ви зупинитесь у недорогому готелі, там зазвичай у вартість проживання входить щедрий кіпрський сніданок. Обираючи номер, ви можете перевіряти веб-сайти готелів і ставити питання під час бронювання.

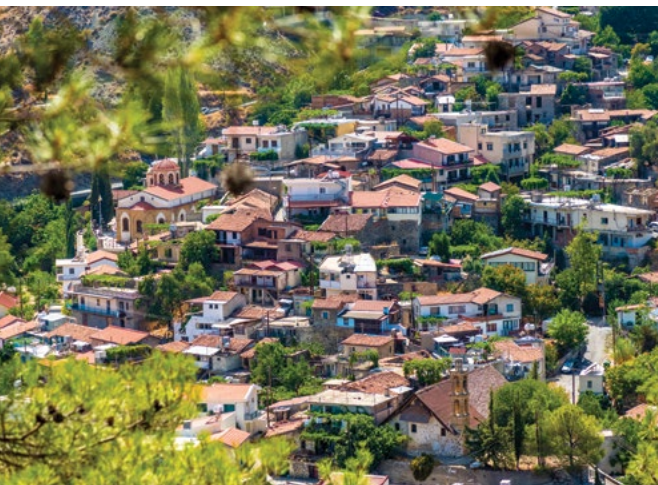
На Кіпрі ви знайдете все: від п'ятизіркових курортів до невеликих сімейних закладів: тут широкий вибір готелів, квартир, кемпінгів, пансіонатів.

На Кіпрі розвинений агротуризм. Він підходить тим, хто хоче опинитися подалі від туристичних маршрутів, галасу і якийсь час пожити так, як місцевий житель. Обравши такий вид відпочинку, ви можете зупинитися у відреставрованому звичайному будинку в одному з численних мальовничих селищ острова. Докладніше про агротуризм на сайті: www.agrotourism.com.cy або за запитом на електронну пошту: info@agrotourism.com.cy

КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ

ДОБРЕ ЗНАТИ ПЕРЕД ПОЇЗДКОЮ

Про Кіпр

Кіпр розташований у центрі Східного Середземномор'я, його площа становить 9251 км². Населення: 864 200 мешканців (на кінець 2017 р.).

Мешканці острова: 76,1% населення – греко кіпріоти; 10,2% турко кіпріоти; 13,7% – іноземці. Найбільші міста: столиця Лефкосія (Нікосія) з населенням 330 000 мешканців; Лемесос (Лімасол) – 239 800 осіб; Ларнака – 145 300 мешканців; Пафос – 90 200 жителів.

Уряд

Кіпр – незалежна суверенна республіка з президентською системою демократичного правління. Вільні вибори проводяться щоп'ять років, на яких кіпріоти обирають президента та членів парламенту.

Мова

Грецька і турецька є державними мовами, однак англійською розмовляють майже всі. Французька іноді використовується у готелях та інших громадських закладах.

Перед поїздкою

Ви повинні мати дійсний закордонний паспорт, відповідну візову документацію та міжнародне водійське посвідчення. Вам не потрібно турбуватися про щеплення.

Одяг залежно від сезону

Квітень–травень

Дні приємно теплі, але вночі температура може трохи знизитися. Краще носити легкі вовняні або бавовняні вироби з довгими рукавами. Чудовий сезон для тих, хто вважає за краще насолоджуватися природою, адже місцевість квітне та потопає у зелені.

Червень–серпень

Найтепліші місяці літа. Дуже легкий літній одяг. Ідеальний період для плавання та всіх пляжних/водних розваг.

Вересень–жовтень

Теплі дні, прохолодні вечори у жовтні. Легкий одяг

удень та демісезонний для прохолодних вечорів. Плавання та водні види спорту досі актуальні.

Листопад

Приємні теплі дні. Легкий теплий вовняний одяг. Ідеальна погода для осінніх подорожей. Обід на відкритому повітрі приносить задоволення. Ще можна засмагати та плавати, а також займатися більшістю видів спорту на свіжому повітрі.

Грудень–січень

Зимовий час для кіпріотів, а для іноземців – осінь! Іноді може дощити, однак сонця вдосталь. Одяг – не обов'язково теплі пальто! Екскурсії проводять цілий рік.

Лютий

Більшість днів теплі. Цвіте мигдаль, періодично йдуть дощі, удень температура помірна. Вечорами може бути прохолодно. Рекомендується носити зимовий одяг. Умови ідеальні для катання на лижах засніженими схилами Троодосу.

Березень

Помірна сонячна погода з розквітлою природою. Теплий одяг. Березень – чудова пора для тривалих прогулянок країною.

Банківські години, валютні та кредитні картки Комерційні банки на Кіпрі пропонують широкий спектр банківських послуг як у євро, так і в іншій валюті. Усі є дійсними членами Товариства міжбанківських фінансових телекомунікацій (SWIFT). Комерційний банкінг відповідає законодавству ЄС про банківську діяльність.

Пункти обміну валют і банкомати доступні у міжнародних аеропортах Ларнаки і Пафоса. За межами більшості відділень усіх банків в усіх містах, а також на основних туристичних курортах Ая-Напи та Параліміні є банкомати. Валюта – євро (€). У більшості місць приймають усі основні кредитні картки.

Електроенергія

230 вольт, а.с. 50 Гц. Розетки зазвичай 13 ампер, квадратні, контактні.

Надзвичайні ситуації

У разі надзвичайної ситуації на ваш дзвінок англійською негайно відповідають такі служби:

- швидка допомога – 112;
- пожежна служба – 112;
- поліція – 112;
- нічні аптеки – 11 892;
- надзвичайна служба NARCOTICS, Інформаційний центр з питань лікарських засобів та отруєнь – 90 901 401.

Порти та гавані

Порт Лімасол розташований у бухті за кілька хвилин ходьби від центру Лемесоса. Положення порту для яхт: 34 град. 40 хв. – північ, 33 град. 02 хв. 4 – схід. Розташований за 130 морських миль від Бейрута (Ліван), за 205 морських миль від Порт-Саїда (Єгипет), за 255 морських миль від острова Родос (Греція) та за 285 морських миль від Суецького каналу (Єгипет).

Порт Лімасол надає митне та імміграційне оформлення. Він доступний цілодобово за будь-яких погодних умов. Тут є причали для 650 яхт різного розміру. Довжина причалів – від 8 до 115 м. Осадка – від 3,5 до 9 м.

На території порту працюють 40 магазинів, 14 ресторанів, барів і кафе, культурний центр, SPA- і фітнес-клуб, паркувальний майданчик на 750 автомобілів.

тел.: +357 25 020 020

електронна пошта: info@limassolmarina.com

Порт Ларнака

Порт Ларнака розташований за 110 морських миль від Лівану та Сирії, за 230 морських миль від Порт-Саїда і за 250 морських миль від Греції. Положення пристані для яхт: 34 град. 55 хв. – північ, 33 град. 38 хв. 4 – схід. Це офіційний порт в'їзду і має причальні споруди для 400 яхт різних розмірів. Яхти, які прибувають на Кіпр або відчалиють від нього, можуть пройти митні та імміграційні формальності у цьому порту.

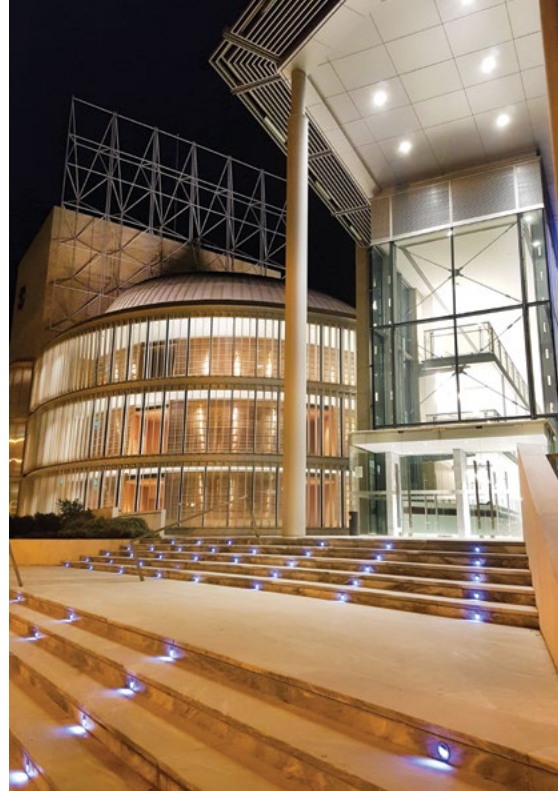
тел.: +357 24 653110

електронна адреса: ctolar@cytanet.com.cy

Порт святого Рафаеля

Порт святого Рафаеля розташований на 33 град. 11 хв. – широта 34 град. 42 хв. Це ідеальне місце для любителів моторних і вітрильних яхт. На 237 причалах стоять човни завдовжки до 30 м

(загальна довжина) та осадкою до 4 м.
Яхти причалені до трьох бетонних пірсів з усіма зручностями: прісною водою, світлом, телефоном і телебаченням.
Тел.: +357 25 834 255
Електронна пошта: marina@raphael.com.cy

Схід та захід сонця

Час сходу та заходу сонця вказується 15-го числа кожного місяця з можливим 5-хвилинним відхиленням від значенних годин і хвилин.

Місяць	Схід сонця	Захід сонця
Січень	6:55	17:00
Лютий	6:35	17:30
Березень	6:00	17:55
Квітень	6:15	19:20
Травень	5:45	19:45
Червень	5:30	20:00
Липень	5:45	20:00
Серпень	6:05	19:35
Вересень	6:30	18:55
Жовтень	6:50	18:15
Листопад	6:20	16:45
Грудень	6:45	16:35
(квітень-жовтень: літній час)		

Чайові

Чайові – на розсуд клієнта. Цей жест цінують працівники готелів і закладів громадського харчування. Таксист, носильники, перукарі також завжди вдячні невеликим чайовим.

Транспорт

Трансфер: від міжнародного аеропорту Ларнаки до всіх великих міст курсують автобуси та інші види транспорту.

Прокат автомобіля

Компанії з прокату автомобілів мають офіси в усіх містах, а також у міжнародних аеропортах Ларнаки та Пафоса. Ці автомобілі легко впізнати за червоними табличками.

Корисна інформація про оренду автомобіля
Страховання дійсне лише на території, підконтрольній Республіці Кіпр.
Ціни залежать від категорії автомобіля, днів оренди, періоду року та додаткових витрат.
Страховання стягується додатково. Необмежений пробіг.

Шопінг

Товари місцевого виробництва користуються попитом серед туристів. Це шкіряні вироби, штори та скатертини, кераміка, мідний посуд, вироби зі срібла та ювелірні вироби ручної роботи, кошики і знамените традиційне мереживо ручної роботи лєфкарітика. Їх можна придбати у численних крамничках, розкиданих по всьому острову, а також у кіпрських ремісничих центрах Лєфкосії, Лемесоса, Ларнаки та Пафоса.

Кіпрські вина та спиртні напої, які відомі протягом століть, також користуються високим попитом у туристів, їх можна купити у супермаркетах або невеликих магазинах. Взуття, сорочки, текстиль, окуляри та годинники – товари з хорошим співвідношенням ціни та якості.

У більшості туристичних районів сувенірні крамнички та супермаркети працюють до пізнього вечора та весь день у неділю.

Робочі години магазинів залежать від їхнього типу та місця розташування, чи вони знаходяться у міській, туристичній зоні, або ж сільській місцевості. Зазвичай ці заклади відчинені з 09:00 до 20:00 з понеділка до суботи, однак час може варіюватися

протягом години-двох. У неділю магазини відчиняються пізніше, зазвичай близько 11:00, а час закриття варіюється від 14:00 до 19:00.

Деякі крамниці працюють півдня у середу та суботу, а в неділю зачиняються. Та в більшості туристичних районів Кіпру, магазини та супермаркети залишаються відкритими до пізньої ночі, а також відкриті і у неділю.

Від 15 червня до 31 серпня існує необов'язкова тригодинна обідня перерва з 14:00 до 17:00 (сієста).

Особливі години покупок діють на Різдво і Великдень, при цьому магазини дозволено лишати відкритими довше під час підготовки до заходів, але вони мають зачинитися до 18:00 у переддень Різдва і Нового року та у Страсну п'ятницю.

Водійські права

Гості Кіпру можуть їздити з дійсним міжнародним посвідченням водія або національним посвідченням водія, якщо документ дійсний для класу транспортного засобу, яким вони бажають керувати.

Європейські посвідчення водія офіційно визнані законом 94 (I)/0. Документи, видані Норвегією, Ісландією, Ліхтенштейном, Австралією, Швейцарією, Зімбабве, Сполученими Штатами Америки, Японією, Канадою, Новою Зеландією, Південною Африкою та Росією, повинні бути замінені через шість місяців. Неєвропейці і ті, хто прибуває із будь-якої країни, крім вище згаданих, можуть керувати автомобілем із власними водійськими правами протягом приблизно 30 днів (цей термін строго не обмежений). Якщо у них міжнародні водійські права, їм дозволяється керувати автомобілем за умови дійсного посвідчення.

Служба таксі

Таксі InterCity Service з'єднують усі великі міста Кіпру та працюють приблизно щопівгодини. Всього у таксі 4-7 пасажирських місць.

ПОГОДА НА КІПРІ

		СІЧЕНЬ	ЛЮТИЙ	БЕРЕЗЕНЬ	КВІТЕНЬ	ТРАВЕНЬ	ЧЕРВЕНЬ	ЛИПЕНЬ	СЕРПЕНЬ	ВЕРЕСЕНЬ	ЖОВТЕНЬ	ЛИСТОПАД	ГРУДЕНЬ
Середня денна температура		17	18	19	23	28	31	33	33	30	27	22	19
Середня нічна температура		7	7	8	13	17	19	22	22	20	17	13	10
Середня кількість сонячних годин у день		6	7	8	9	11	13	12	11	10	9	7	6
Середня температура моря		17	17	18	20	21	25	27	28	27	25	24	21
Середня кількість дощових днів		9	7	6	5	2	0	0	0	1	3	5	7

ДОСТУПНИЙ КІПР

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Кіпр намагається створювати належні умови для перебування людей з інвалідністю на острові. Поки що не всі готелі облаштовані для відвідувачів з інвалідністю, тож варто уточнити про це, зателефонувавши до готелю або скориставшись сайтом Представництва Міністерства Туризму www.visitcyprus.com, який надає список готелів, де можуть зупинитися люди з інвалідністю.

У міжнародних аеропортах Ларнаки та Пафоса створені умови для усіх відвідувачів, зважаючи на їхні потреби. Тут є доступні туалети, зарядні станції для електричних інвалідних візків, пандуси, що дозволяють людині в інвалідному візку вільно заходити в автобус або виходити з нього, а також інші послуги, які відповідають нормам Європейського регламенту 1107/2006, що стосуються прав мандрівників з обмеженими можливостями.

У 2007 році парламент Кіпру затвердив і запровадив використання європейського синього знака для паркування автовок людей

з інвалідністю, який дійсний на всій території острова. Відповідає за видачу синього знака Департамент соціальної інтеграції людей з інвалідністю, що є складовим підрозділом Міністерства праці та соціального страхування. З ним можна зв'язатися за тел. +357 22406406 та електронною поштою: info@dsid.mlsi.gov.cy

Більшість кіпрських міст цілком доступні для пересування на інвалідному візку, але попереду ще багато роботи щодо вдосконалення інфраструктури. Особі, яка користується інвалідним візком, рекомендується супровід.

Мандрувати Кіпром людям в інвалідних візках найкраще у спеціальних авто за попереднім замовленням – автобусах з низькими пандусами, пасками безпеки, а також у пристосованих таксі. Можна також скористатися послугами агенцій з прокату автовок для перевезення осіб, що користуються інвалідними візками. Докладнішу інформацію можна отримати в інформаційних офісах

Представництва Міністерства туризму Кіпру. Спеціальні паркувальні місця є на більшості центральних доріг, на площах, в аеропортах, портах, на набережних, біля готелів і торговельних центрів та ін.

КОРИСНІ КОНТАКТНІ ДАНІ

Кіпрська асоціація параплегіків (ОРАК)

тел.: +357 22 49 64 94
факс: +357 22 42 35 40
www.opak.org.cy
електронна пошта: opak@cytanet.com.cy

Кіпрська організація інвалідів

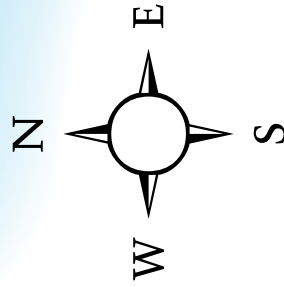
тел.: +357 22 42 63 01
факс: +357 22 31 32 50
електронна пошта: organofdisabled@cytanet.com.cy

**Телефони екстреної допомоги
(швидка допомога, пожежна служба,
поліція, надзвичайна служба) – 112**

ΚΙΠΡ

ОСТРІВ АФРОДІТИ ЧЕКАЄ НА ТЕБЕ...

- Μέγαρο/Σελίτιο
- ★ Αρχαία μνημεία
- ⛪ Μοναστήρι
- ⛪ Ζάμακ
- † Βυζαντινή εκκλησία
- ⓘ Πληροφορίες για τουρίστες
- Οριοχάρτης της Τουρκικής κατοχής

Кіпр

путівник

ПРЕДСТАВНИЦТВО МІНІСТЕРСТВА
ТУРИЗМУ КІПРУ

www.visitcyprus.com

130.22.20